

més a la tiranía dels que el dirigeixen. Si les vagues se resolguessin aquí per sufragi universal i no per representacions que poques foren les que duraren una setmana! L'obrer, no la vol la vaga: li suggereixen o li imposen.

En bé de tots, dels obrers i dels que no ho són, del capital i del treball, de Barcelona, que a tots ens necessita, en hora de que s'acabi aquest seguit de vagues ruïnes, sense tò i sense só, aquesta amenena consta que fa emigrar treball i capital i paraula la vida ciutadana i la de relació exterior...

Qui ho hà d'acabar? Jo crec que en primer terme els obrers que tenen ganes de treballar; i si no, el seny de la ciutat, imposant als Gòverns una conducta diferent de la que segueixen: conducta que no fass necessari cridar ciutat ni concentrar tropes, ni empresoragent, ni res d'això; conducta que neix del cumpliment extret de la llei, de l'obligació que tenen els que manen, de garantir la llibertat de tots, del respecte de la pròpia autoritat.

Mentre d'un cop no's desrelleixen de Barcelona els que l'exploiten, els que hi juguen; mentre no's trenquen pacies entre'ls que sembla enemics i van a l'una, no tindrem tranquil·litat.

Y tots ho mira com si fos cosa genèra tot lo que passa!

POLO.

GLOSARI

LA DURA PROVA

Mme. Georgette Leblanc publica avui en llibreria les «Morceaux choisis de Mairre Maeterlinck». Ningú més autoritat, es cert, per fer-ho. Lo que pot oportarre que bocins que a Mme. Leblanc li hagin semblat selectes, a nosaltres ja no hi sembla tant.

En primer lloc hi ha la volta dret a demanar-si el famós autor belga es d'aquells que puguen soportar abixit la dura prova de fragmentació i d'analogia. En un volum enter, en especial si es novel·la o drama, mil factors corren al triomf; però en el fragment el triomf es reservat a escrivans d'estil sòlid i perfecte. Podem dir que Maurice Maeterlinck sia un escrivà d'estil sòlid i perfecte? Ho ignorem encara, però molt ens remem que no. L'estat d'ànim en que som col·locats per la lectura o representació de les seves obres, resulta, certament, el menys a propòsit per ressenyarnos sobre aquest punt. Es evident que, quan les temores avanzen i les portes s'obreben sense bruix i els xipres fan signes i els cegos hi venen més que la de bona vista i el brollador deixà de rajat i estern ab un ay al cor per saber si la sèptima Princesa o la sèptima Germana correà la mateixa sort que les altres sis, el jutjic no troba en la millor situació per sentir-si, per exemple, el vocabulari maeterlinckian es rich o bé pobret... En els assaigs de menys més filosofia, com «La vida de les abelles», o «La intel·ligència de les flors», l'examen no es tan difícil ja. Però les conümes apel·lacions a lo inconscient, fan encara més mala la cosa. Cüm resiste a la tortura produïda per l'emplet continuat de parades com «misteri», «ocult», «sort» i altres apel·lacions a lo inconscient, d'onre paure?

Una pàgina d'analogia es una altra cosa. Una pàgina d'analogia ja ve a ésser una anticipació d'eternitat. Y es sabut que

Tout passe. L'art robuste.

Sent, a l'eternitat.

Le busto.

Survit a la cité.

Tal volta resulti més contemplar les obres de Maeterlinck com a ciutat que com a bastets. Una ciutat es una cosa molt agitada; y ja no s'hi mira tan gruix. El que no'n mirí tan prima i jada durar una mica més de lo que s'hauria durat. Això convé. Perque ta volta la durada de molts dels noms, que tan bellament ens havien sonat durant les hores d'adolescència, se vegu avuy compromesa un poch. Tals els de Maeterlinck, Ibsen, Ruskin... El de Nietszche, no. Nietszche va aparèixer més gran a mida que passa temps y a mida que podem esguardar-lo més de la vostra.

XENIUS

Polítiques

En honor den Ventosa

Diumenge vinent, a dos quarts de cinc de la tarda, tindrà lloc en el Centre Popular Catalàstic de Sant Andreu de Palomar, un lliurament en honor del diputat Joan Ventosa Calvell. Aquest acte primer revestirà gran importància, tota vegada que hi pendrà part distinguidors catalans.

Viatge triomfal (?)

En Lerroux se'n va a Bilbao i en lloc de mitjan hi ha una monumental sessió de botafocs i bastonades, i ell ha de sortir protegit per la policia, mentre el governador paternament li aconsella que se'n vagi pera que no hi prengui mal. Va a Santander entre la major indiferència i una pluja de les fulles quèstoses impreses de les mateixes que li tiraven a Bilbao; ademés la policia Pamplona i el guarda com s'fou una institució. Torna a Bilbao quan tota la guarda civil, la de vigilància i seguretat, i fins la guardia municipal, ocupava militàriament la ciutat, després de tancar a sos enemics no deixants sortir del seu casino, impedintos la entrada a «El Sitzio», y malgrat tot això, al final invitar a discutir les miseris que corren el partit radical, contesta que no té temps perque ha de marxar al seu.

Y diumenge passat arribà a Alacant, però cal expressar tota la veritat de lo que passà allí. Malgrat les manifestacions optimistes d'*«El Progrés»*, lo cert es que a la plaça principal hi trobà una fredor que glassà totes les esperances que havia fonamentat en les costes meridionals fugint de les septentrionals.

Les unes diaris a la vista que relaten aquesta fredor que arreu se sent al voltant d'aquesta block de calç, ciment, guix y argiles.

A la estació de Guardiola sortiren a rebre uns quants regidors alacantins. Arribà a Alacant i en un hotel velí a la estació li donaren un luchi, esperant que s'hi reunís més gent. En automòbils entraren a la ciutat, voltats de quinallà prèviament ensinistrada que eren visques. La població, ab una indiferència tal, com si n'ingü passés.

Al Ajuntament se li donà un «banquet» y, malgrat estar preparat pera 750 coberts, sols n'hi anaren uns 90. No hi hagué brindis.

En Sagàs, invitat per tres advocats, féu una conferència criminològico-filosòfica al Institut i sols l'escoltaren 40 o 50 persones.

Els radicals estaven desesperats per la fredor que arreu trobaven.

Al mitjan que li hagué a la nit al Teatre Principal, encara no hi havia 200 republicans. Tot lo diemés eren canałistes que procuren omplir els buits que hi ha al voltant del agent agitador min-

terior. Malgrat les petites dimensions de la sala, hi havia molts llocs desocupats. Els aplaudiments foren pochs i frívolos.

Pera rematar l'efecte, se repartien uns follets impresa titulades: «¡Basta de farsas!». Una persona, ab la major bona intenció, com es de suposar, s'ha cuidat d'enviarlos en un exemplar que te-

va dirigir als treballadors. Parla contra xerrades per més radicals que s'ügen; dim que no'n finis dels que tant se vanten de voler portarons les Repùblicanes perque son una farsants y uns vividores. Copia fragments d'un discurs den Melquides Alvarez a Sevilla y uns paràgrafs d'un altre den Lerroux, abans d'esser dit; fa comparacions ab el Lerroux actual y diu:

... solo podeis obtener desengangs y embrutecimiento del cerebro; si coadyuvais con vuestra obra en apoyo de sus juegues políticos.

«Ahí tenéis a Lerroux, al furibundo propagandista de la revolución; al jefe del gran partido radical. ¡Qué dignidad puede existir en ese partido cuando en su seno se ampara a los que fueron infames delatoros de Ferrer?

«A todo esto no queremos ocuparnos de muchas fechorías infames, como la ocurrida ahora con el nuevo panamá del municipio de Barcelona, en el que anuncian envíos de concejales republicanos, y según el gobernador de dicha ciudad, hay una inmoralidad de 25 millones, y por lo visto parece que todo le va a sair mal a Lerroux.»

Y acabà ab aquest paràgraf:

«Huid vampiros de la tiranía moderna, que el pueblo ya os conoce de sobra y no consentirá que su buena marcha sea entorpecida por vuestra labor insana y corruptora; y con toda la fuerza de sus palomas grita: ¡Atrás, tiranos! ¡Basta de farsa!

Por los grupos de Elche y Alicante, —

Com se veu, el viatge en aquestes quatre jornades de Bilbao, Santander, Bilbao y Alacant, no es pas un viatge triomfal.

Informació

Varies

— A l'acte de la inauguració del Museu Social hi assistiran, en representació del Ajuntament de Sabadell, els dos tinent d'alcalde dón Joseph Miquel del Solà y dón Saúl Estevan Romeu y Voila, que des de algun temps resideixen en aquesta ciutat.

— Don Gabriel Alomar, que ha passat una curta temporada a Barcelona, ab motiu de celebrar a la nostra ciutat l'Assamblea del partit d'U. F. N. R., demà marxarà a Palma de Mallorca la seva residència habitual. Pensa deixar per un moment les nasques polèmiques, per donar el darrer cap de mès a una sèrie de llibres seus, principalment literaris, que son a punt de publicar-se. Entre ells hi haurà un llibre de poesies retolat «La columna de fochy» un altre d'ensayos de prosa literaria.

— Aquell vespre, a les nou, el senyor Taltavull donarà una conferència al saló d'actes del Ateneu Obrer.

— Diumenge prop vinent, una representació de «Renascença» se traslladarà a Terrassa pera ultimar tots els detalls de fer realitzar un o vari actes pòblics, que poden augurar tindran gran trascendència per la política de la Unió Catalanista y per les personalitats que hi prendran part.

— Una pàgina d'analogia es una altra cosa. Una pàgina d'analogia ja ve a ésser una anticipació d'eternitat. Y es sabut que

Tout passe. L'art robuste.

Sent, a l'eternitat.

Le busto.

Survit a la cité.

Tal volta resulti més contemplar les obres de Maeterlinck com a ciutat que com a bastets. Una ciutat es una cosa molt agitada; y ja no s'hi mira tan gruix. El que no'n mirí tan prima i jada durar una mica més de lo que s'hauria durat. Això convé. Perque ta volta la durada de molts dels noms, que tan bellament ens havien sonat durant les hores d'adolescència, se vegu avuy compromesa un poch. Tals els de Maeterlinck, Ibsen, Ruskin... El de Nietszche, no. Nietszche va aparèixer més gran a mida que passa temps y a mida que podem esguardar-lo més de la vostra.

XENIUS

Notes extrangères

DECLARACIONS DE M. PICHON

SATISFACCIÓ RUSSA

El diari de Sant Petersburg coneixent el disurs panamàtic per M. Pichon en la Cambra francesa. Els comentaris reflecten la general satisfacció ab les seves enfatiques afirmacions de la soldesa de l'Aliança Franc-Russa y de la Triple Intelligencia. Les alusions fetes per M. Pichon a les relacions franceses ab Russia havien sigut previament aprovades en altres esferes de Sant Petersburg — fet que les hi presta major valor.

El diari rus remarca especialment la frase, «L'Aliança ab Russia ha adquirit major forsa y virtutat que mai.

Ha quedat esvahida l'ansietat ocasionada per la por que de la reunió de Postdam y de les conseqüentes negociacions ne resulten Russia poc o molt allunyada dels seus aliats y amics, però la pública opinió a Sant Petersburg aprobava obstant corralment les observacions de M. Pichon sobre la necessitat de vigilar la circulació pel carrer d'Aribau.

Designar als senyors Callen y Guinaldas per la recepció de les obres darrerament acabades al aqueducte de Montrouge.

Passar a Espanya la petició de posar arcs volàtics a la Granvia de la Esquerda.

Apoyar el projecte de rectificació de les línies de la Travessera de Dalt desestimar una oposició que va formular, y a proposta del senyor Carretero, de varis viles.

Una comisió de vendors d'ultramari ha visitat al alcalde y si ha pregat que apoyi la petició de que se permeti la venda de liqui liqui.

S'assegura que avan a pendent gran impuls les obres d'enderroch dels edificis necessaris pera l'obertura de la Granvia de Reforma A, en la secció compresa en la plaça del Angel y el carrer Baix de Sant Pere.

En la sessió d'avui del Ajuntament se sometreix a l'aprovació del Consistori, entre altres dictamens, dos proposats la aprovació de dos edificis de cert caràcter artístic que han de ser enderrocats pera l'obertura del esmentat carrer. Son aquests l'amiga casa gremial dels calderers y la iglesia y Hospital de Sant Martí.

Del primer se desmonta, cuidadosamente la fàbrica, bonich exemplar del Renaixement, encara que basant fet malbé, en especial en la part inferior, y previ informe de la Comissió de Investigació Aquenologica, sera reconstruïda en l'edifici que pera corregir la correspondencia que correspon a Sant Petersburg entre Alemanya y Russia ab el Conveni Marroqui entre Alemanya y França. Passarà algunes dies, no obstant, fins que la premsa alemanya cambie la seva idea de que les sentades de Postdam constituiran un triomf, y no una reconciliació indispensable.

L'edifici de la iglesia de Santa Maria ab l'anxe que servia Hospital de pelegrins, es actualment propietat del Hospital de la Santa Creu, al qual el va cedir l'ajuntament. Mides 13.256 pams quadrats y ha sigut valorats en 17.000 pessetes.

Es una construcció de principis del siegle XVIII, la fàbrica, de pedra de Montjuich, es d'estil clàssic y troba molt ben conservada. Serà cedida al Hospital, pera que la reconstruïa en altre lloc.

L'edifici de la iglesia de Santa Maria ab l'anxe que servia Hospital de pelegrins, es actualment propietat del Hospital de la Santa Creu, al qual el va cedir l'ajuntament. Mides 13.256 pams quadrats y ha sigut valorats en 17.000 pessetes.

Es una construcció de principis del siegle XVIII, la fàbrica, de pedra de Montjuich, es d'estil clàssic y troba molt ben conservada. Serà cedida al Hospital, pera que la reconstruïa en altre lloc.

El text complet de lo dit per M. Pichon referent a l'Austria-Hungria, va ser publicat, al primer moment, pels diaris de Viena, els quals, ab la sola excepció de la «Neue Freie Presse», no hi fenyen comentaris. La impressió que preval allí entre'l públic y en els cercles polítics de Berlín, es tracta d'una impression que fa que hi hagi més una nota en el «Berliner Lokal-Anzeiger», que diu que hi ha una impressió encara més satisfactoria. No solament pel mensurament dels diaris patriots, sinó pel dels diaris seriós, es evident que ha sigut comprimita la comparsa fet per M. Pichon, dels arranys de Postdam entre Alemanya y Russia ab el Conveni Marroqui entre Alemanya y França. Passarà algunes dies, no obstant, fins que la premsa alemanya cambie la seva idea de que les sentades de Postdam constituiran un triomf, y no una reconciliació indispensable.

CRÍTIQUES AUSTRIADES

El text complet de lo dit per M. Pichon referent a l'Austria-Hungria, va ser publicat, al primer moment, pels diaris de Viena, els quals, ab la sola excepció de la «Neue Freie Presse», no hi fenyen comentaris. La impressió que preval allí entre'l públic y en els cercles polítics de Berlín, es tracta d'una impression que fa que hi hagi més una nota en el «Berliner Lokal-Anzeiger», que diu que hi ha una impressió encara més satisfactoria. No solament pel mensurament dels diaris patriots, sinó pel dels diaris seriós, es evident que ha sigut comprimita la comparsa fet per M. Pichon, dels arranys de Postdam entre Alemanya y Russia ab el Conveni Marroqui entre Alemanya y França. Passarà algunes dies, no obstant, fins que la premsa alemanya cambie la seva idea de que les sentades de Postdam constituiran un triomf, y no una reconciliació indispensable.

CRÍTIQUES AUSTRIADES

El text complet de lo dit per M. Pichon referent a l'Austria-Hungria, va ser publicat, al primer moment, pels diaris de Viena, els quals, ab la sola excepció de la «Neue Freie Presse», no hi fenyen comentaris. La impressió que preval allí entre'l públic y en els cercles polítics de Berlín, es tracta d'una impression que fa que hi hagi més una nota en el «Berliner Lokal-Anzeiger», que diu que hi ha una impressió encara més satisfactoria. No solament pel mensurament dels diaris patriots, sinó pel dels diaris seriós, es evident que ha sigut comprimita la comparsa fet per M. Pichon, dels arranys de Postdam entre Alemanya y Russia ab el Conveni Marroqui entre Alemanya y França. Passarà algunes dies, no obstant, fins que la premsa alemanya cambie la seva idea de que les sentades de Postdam constituiran un triomf, y no una reconciliació indispensable.

CRÍTIQUES AUSTRIADES

El text complet de lo dit per M. Pichon referent a l'Austria-Hungria, va ser publicat, al primer moment, pels diaris de Viena, els quals, ab la sola excepció de la «Neue Freie Presse», no hi fenyen comentaris

MES TELEGRAMES Y TELEFONMES DE "LA VEU DE CATALUNYA"

(PER TELEFON)

Les mines de ferro

Madrid, 18, 9:15 nit. Com resultat del Congrés miner celebrat a Stokholm, els enginyers espanyols que van assistir han redactat una Memòria en la qual s'assiguen les opinions dels enginyers de mines més emblemàtics, unànimes en apreciar que donada a explotació del mineral de ferro que per les exigències de la indústria monàlt se va realitzant, en un període de 50 anys, com màxim, s'agotaran en el mons les mines de ferro.

La profecia ha sigut presa tan en serio pel Govern de Suecia que ha dictat una llei limitant el nombre de tonelades de ferro que podràn extreure al any.

Don Jaume

Els pretendents don Jaume de Borbó han escrit a un parlamentari del seu partit que considera tarda el viatge de don Alfons a Melilla.

Aquesta que a darreries de mes anirà a París, després a Itàlia, tornant a Fredrikshov pel abell vinent.

Parla també d'una circular que aviat dirà als seus parciais el quef de la minoria carlista, senyor Felius, y's mostra molt animat mirant al perver de la seva causa.

Els flequers

El Comitè Nacional de la Federació d'obrers flequers, hi dirigeix a les societats del ram, federades y no federades, un manifest, invitant-les a quèl 28 de aquest mes celebren en totes les localitats espanyoles mitjans protestants contra l'treball nocturn i demanant una llei quel suprimeixi.

Tranquilitat

Els ministres d'Estat han manifestat que a Portugal continua la vaga de gossistes, regnant tranquilitat.

Rectificació

El senyor Canalejas estava pàssim informat del estat de salut del senyor Menéndez Pelayo, de qui ha dit y que ho hem trasmitit, que estava gravament malalt.

Els sàbi mestre, que's troba a Santander, està en perfecte estat de salut.

El senyor Costa, de qui alguns periòdics diuen que està agonitzant, si bé aquicat pels sofiments crònics qu'han fet reclós a la seva casa de Grans, no troba en estat tan alarmant que fagi temer un funest desenllaç.

Un cárrec

Així se portarà a la firma del Rey l'accés del coronel de la guardia civil don Manuel de la Farrera Caro.

Els a n'aquest a qu's confia, segons se diu, un càrrec creat en el pressupostos d'un general procedent de la guardia civil, perquè no s'ha volgut que sigui desmentit per cap altre dels generals de brigada.

El procés Ferrer

Dins de quatre o cinc dies quedará acabada en el Congrés la copia dels procs Ferrer.

Constarà de 13 a 15 tomos d'unes 600 pàgines.

Carolina Coronado

Aquesta nit han sortit cap a Badajoz don Carles y don Alexandre Gómez, fills del exministre don Alexandre, per rebre en aquella capital les despulls de la seva filla, la il·lustre poeta donya Carolina Coronado.

El cadavr arribarà a la matinada y al mateix temps hi ambaran les despulls del qui fou l'espos de la insigne poeta.

L'enterro s'verrà a la capital extremeny ayer, a les tres de la tarda.

L'aranzel para Cuba

MORT D'UN EX-MINISTRE.—Corunya.—Anit va morir en aquesta capital d'ex-ministre republicà don Ramón Pérez Costales.

S' trobava malalt desde feya deu anys d'una paràlisi qu'entra retingut en un silló allumyat en absolut de la vida social.

MISERIA.—Logroño.—En vari pòbils de la província les jutes de les parts republicà y liberal reparteixen socors y donen menjars als obrers sense treball.

Espanya y el Marroc

Ratifica el tractat hispano-marroquí en el ministeri d'Estat se treballa per avararlo en pràctica.

Arribada

Ha arribat a Madrid el príncep de Baixemburg, germà de la Reina Victoria.

Ela Reyna a Sevilla

Quan torni el Rey de la seva excursió a Alacant, s'organizarà la jornada de la Cort a Sevilla, d'abonat probablement no tornarà fins passades les festes y firess de Setmana Santa.

Lo que diu «La Epoca»

«La Epoca», recullint els entusiasmes que s'ven en els camps de naixent florida de la guerra del 1909, don que's compari lo que ara son aquells parades ab lo que eren abans de juliol de 1909 y se diu que si el Govern s'hagués inspirat en lo que des dels primers dies del mes de juliol, li insisté en Canalejas, en més y tots els demés dels seus periodicals que avui fan el choque.

Els actuals entusiasmes que din p' den ser una tardana reparació p'era's homes d'aquell Govern, que, sacrificant-ho tot, van tenir tretze endavant l'interès de la patria; però res més.

Pera que aquest fervoros entusiasme d'ara sigue una gamania de que no havien de tornar a n'auella rotal exclusiva de la conciència y del dever patriòtic, fa falta quelcom més que no troben desglaçant en la conducta del senyor Canalejas.

La paraula del sevior ha de recórrer tantament distints, ja que no fondonament divergents.

Els ferrouixistes**y en Sorianó**

El Radical ataca duríssimament al senyor Sorianó, ocupant de la seva vida privada, dient que es fa instrument de tots els odys.

També s'ocupa de la qüestió de la cal, y després de refer el procés que per la proposició Balaguer, diu que fou rebutjada per unanimitat, inclos p'els regidors corralionaris del senyor Carreras.

Espanya Nueva diu que's que volen que acabi la polèmica entre en Sorianó y en Lerrotx están en un error, porque convé separar del partit republicà als immortals.

Es callar devant dels bruts negocis de la cal y de les aigües, treua forsa mortal per després fuetjar als maurets per les fonts del Mont Piaget de Jerez y als qu'van autorizar el concurs de la esquadra.

Senyala com rara coincidència que'l senyor Lerrotx hagi anat a Alacant previsament uns dies abans de la data que hi h'ha d'anar el Rey.

El matí periòdich publica un article firmat per García Cortés en el que parla de la por insuperable que l'Emili Iglesias va demostrar durant les jornades sancionantes a Barcelona.

Motiva l'article un nou telefograma injurios de l'Emili Iglesias dirigit a n'en Garcia Cortés, demandant que provi lo que va dir de la seva intervenció en el procés Ferrer.

En Garcia Cortés li contesta dient que l'Emili Iglesias en aquest procés, sinó

es fací, perque les forces de la guàrdia civil no poden abandonar els serveis en qu' està distribuïts.

Per últim, ha donat compte'l senyor Canalejas al Rey del acord del Consell d'aplaçar la reunió de les Corts per uns quants dies.

En Pérez Caballero

Madrid, 19, 4:15 tarda. L'embaixador d'Espanya a París, señor Pérez Caballero, vindrà a Madrid dins de tres o quatre dies.

Els vinents Consells

En tota aquesta setmana no'retiniran els ministres en Consell.

En la pròxima, després de la tornada del senyor Ruiz Valarino de Barcelona, se celebraran dos consells de ministres.

Serán molt importants els assumptes que en ells han de tractar. Un d'ells serà de nostres relacions a Roma.

Al marqués de Gonzalez, encarregat de negocis al Vaticà, se li ha demanat variats dades y notícies, que hauran de modigar resolucions del Govern, encaminades a renewar nostres relacions ab S. S.

Del projecte d'exaccions locals també desitja'l Sr. Canalejas que se moguip'l Consell de ministres, pera resoldre algunes consultes que'l senyor Alvarado, president de la comissió que coneix de dit projecte, ha dirigit al ministre de Hisenda.

El jutge del Puente

Madrid, 19, 5:15 tarda. El Consell Suprem de Guerra y Marina ha designat al contraalmirall señor Mata, que va tenir el comandament de la esquadra a poch, pera que instruixi la sumaria a que ha donat llach a la publicació de la carta atribuïda al general Puente.

Shà desistit de que sia'l senyor Arias que desempeny aquesta funció perque en les previsions del senyor Canalejas no'ra reservar pera succeir al seu destí.

Al marqués de Gonzalez, encarregat de negocis al Vaticà, se li ha demanat variats dades y notícies, que hauran de modigar resolucions del Govern, encaminades a renewar nostres relacions ab S. S.

El personal

El minstre de la Governació va designar a un R. O. declarant acabats tots els termes possessori y licencies concedides fins a la data, ab l'objecte de que tots els funcionaris se trobin a sos destins el primer de febrer, perquè'l governador se queixen de falta de personal y ademés s'acosta'l període, electoral.

Shà desistit de que sia'l senyor Arias que desempeny aquesta funció perque en les previsions del senyor Canalejas no'ra reservar pera succeir al seu destí.

El crim de Torrijos

Torrijos.—El part d'Agua Serrano ha compareixut davant del jutge, don Francisco Fabré, exposant tots els antecedents relatius a la desaparició de la seva filla.

Ha examinat la mitja y's tropes de telas que's trobaren adherits al cadavre. Ha reconegut part de la camisa de franya que usava la desapareixuda. El dibuix y color, segons el pare, coincideixen perfectament.

També coincideix ab la dimensió del peu una sabata que conservava el pare d'Agua.

Démà començarà el jutjat una serie de diligències a les que s'atribueix molta importància.

La suposició de que's tracta d'un crim, p'ra cos.

En Pare Serrano, el pare, ha incorregut en varis contradiccionis.

El premi Fasthenath

Els procs han concedit 2.000 pessetes, pera que's reparteixin entre els escritors Ricard y Artur Reyes, als que's ha otorgat el premi Fasthenath.

Obres a Melilla

Sembra que un dels primers projectes que's portaran a la pràctica, a Melilla, serà de construcció de pabellons per a la oficialitat.

Les obres estan presupostades en 5 milions de pessetes.

De distints punts

Madrid, 19, 10 mat. MORT D'UN EX-MINISTRE.—Corunya.—Anit va morir en aquesta capital d'ex-ministre republicà don Ramón Pérez Costales.

S' trobava malalt desde feya deu anys d'una paràlisi qu'entra retingut en un silló allumyat en absolut de la vida social.

MISERIA.—Logroño.—En vari pòbils de la província les jutes de les parts republicà y liberal reparteixen socors y donen menjars als obrers sense treball.

REPTA ACCEPTAT.—Logroño.—El president de la societat «El Sirio» ha rebut una carta del director del periòdic de Barcelona «Metralles», en la qual accepta reptar que va llençar al senyor Leroux en la conferència que donarà el dia 8 en aquest centre.

Se prega al president de dita societat que se li participi als al quef dels radicals, ab l'objecte de que d'abò destini el dia en qu'hi ha de celebrar la controversia, posant condicció que la mateixa ha de ser publicada y la de celebrar en el saló de conferències de «El Sitio» o en altre.

ESTAFÀ ANTICLERICAL.—Valdés.—Un individu decentment vestit ha recorregut els convents de monjes, saludant cortesament a los superiors y difentos que en virtut de les respectives disposicions de la llei del scandalo cal firmar un expedient administratiu.

Per als primers gastos de costes variades superiores li han entregat diferents cantitats, havent sorprès la seva bona fe.

La policia el busca.

VARIOS.—Salamanca.—Els fornells estan parats y demanen treball. L'alcalde's n'ha promès.

Estant restabertes les comunicacions ab Madrid.

Han celebrat una reunió a l'Ajuntament les societats y centres, accordant sollicitar l'assis del Govern pera's samejament y reforma de Salamanca.

Una comissió anirà a Madrid.

Se la despedirà en comissió y se tanca la comèrcio.

VAGUES.—Cádiz.—S'han declarat en vag a les boters.

També a Jerez constituirà una societat cooperativa.

Consell al Palau

Madrid, 19, 2 tarda. El Consell de ministres celebrat al Palau, baixa la presidència del Rey, ha sigut sumament breu.

El senyor Canalejas ha fet un resum del viatge a Melilla, fixant especialment en les manifestacions de la premsa extrangera, molt laudatorias pera la acció d'Espanya al Rif, referent també a impreccions trasmeses sobre'l matíx que assupose'l nostre embaixador a Paris, señor Pérez Caballero.

En el Consell ha tractat del viatge del Rey a Alacant, ahont anirà, com hem dit, la esquadra.

A Virgo no hi podrà anar el Rey, perque les esquadres angleses han avancat la seva arribada a n'auell port y en aquestes dies el Rey vindrà al Palau a varis persones de la família reyal.

De la vaga de Puertoellano y del estadi de Barcelona també se'n'ha ocupat el quef del Govern.

A les mines de Puertoellano vaguen passa de dos mil obrers.

El Govern ha ordenat al governador de Ciudad Real que's traslladi a aquell punt, y entau'i prop dels vagistes y per ona les grans necessaries pera solucionar el conflicte.

De Barcelona hi ha el senyor Canalejas que l'està contradicitori y compleix dels conflictes obrers, que diares dels presents que apareixen un dia ressolts y l'altre s'agravan, han impreccionat al senyor Portela, que'dirix a l'acord reclamant l'envir de fortes.

En Garcia Cortés li contesta dient que l'Emili Iglesias en aquest procés, sinó

que s'agressa la trista nova, que també han publicada gairebé tos els diaris d'aquesta ciutat, de que en Menéndez y Pérez trobava greument malalt.

Afortunadament, notícies particulars que permeten assegurar que l'històri pioner i catalàndol se troba a Santander, sa ciutat nadia, goasant de bona salut y treballant de ferm en la tasca de preparar la publicació de ses obres completes, de les quals estan en vies de proximitat al públic, els tres primers volums, que, per cert, contrariament a lo que s'havia anunciat, no correspondràn a la sèrie de la «Historia de los Heterodoxos Espanyoles».

<p

NOTICIES DE BARCELONA

El dia ha aplegat ab el cel noi de nivells per complet, brillant un sol esplendor, i distingint-se d'agradable temperatura.

En el Centre Excursionista de Catalunya demà, divendres, a les deu del vespre, el soci don Juli Soler y Santaló ferà una conferència sobre «Camp francès», sa vall i ses montanyes, illes fluvials al projectes fotogràfiques.

Sols podran assistir-hi els socis del mateix Centre.

Curs diabetis **Blinx Dr. Sastre Marqués**

L'Acadèmia de Higiene de Catalunya celebrarà sessió demà, divendres, la dos quarts de deu de la nit, en el seu local social, Plaça de Catalunya, 9, principal, figurant en l'ordre del dia la continuació de la discussió del projecte de reglament interior i una proposta del doctor Anguera referent a la celebració d'assamblades anuals de socis delegats de l'Acadèmia.

Tot comerciant deu adoptar els Segells de Cauchú flexibles, patentats, de la Manufactura de Segells, Grabats, Retòls. Sr. Boggia, Plaça Real, 14. Tels. Rambla Centre, 31. Tel. 2.402.

La Secció de propaganda autonomista del Centre de Dependents del Comerç y de la Indústria donarà una conferència el prop-vinent dissapeu, a les deu de la nit, Sr. R. conferenciant don Manuel Serra y Moret y desenvoluparà el tema «El fet de la personalitat».

Algunes St. Hilari Sacalm infelizes contra mal de pedra. Iglesias y Bartemus dipes.

Ha vingut a establir-se a Barcelona el nostre ben company i antic catalanista don Fulgentí Mas de Xaxars y Ribot, metge especialista de les malalties reumàtiques, del fetge y del ronyó, pèrit en ànalisis químics y consultor que ha sigut en les estacions d'algunes minerals de La Garriga y Sant Hilari Sacalm, abont adquirí nombroses relacions entre les famílies barcelonines que freqüenten aquelles aigües.

Banyeres Waters. Lavabos. Immens assortit a preus de fàbrica. Jauze Sauret. 7, Pelayo, 7.

En el «Municipal Palace» tindrà lloc el vinent dissapeu, a dos quarts de deu del vespre, el banquet ab què els socis del Círcol Artístic obsequien als individus de la Junta Directiva que cessen en els seus càrrecs al finir l'any propers.

Diorama. L'exèl dels èxits sots Mèt od obtingut la graniosa pel·lícula d'art El Interme de Dante, de «La Divina Comèdia». Tots els dies de 9 a 12 mit.

La Matxa per accidents del treball del S. P. del T. N. anuncia la celebració de la Junta general ordinaria per el dia 28 d'aquest mes, a les quatre de la tarda, y de segona convocatòria, el 29, a dos quarts de deu del matí, en el seu local social, Plaça de l'Universitat, 5, principal.

Aproximadament anuncia la extraordinària de reforma d'Estatuts peral dia 29, començant un cop acabada la ordinaria, en el mateix local.

Per la neurastenia prenem el S. V. Finestres.

Obreballan un lampista a la taserna del carrer d'Esparter, núm. 1, va fer explosió el dipòsit de benzina que utilitzava. No va perdre mal ningú, però's va alarmar molta gent.

A una fumisteria del carrer del Rosell, 191, provaven una caldera y va

escalar, sense previudre temps, degut a causes personals.

A un safrat del carrer del Hostal de Sant Antoni hi va haver una discussió més o menys parlamentària entre varis homes sobre dret preferent a veclar, havent-hi tals xiscles y palcatxes, que allo semblava un safrat.

Una de les beligerants arreplega una formidable cop de picador al front, y tots ells han arreplegat una denúncia al jutge.

Tots en curs. **Discusses pectorals Roselló.**

Un municipal de servir al carrer de l'Argenteria va capturar a un píler que acaba de pendre 1.300 pessetes a un novet que anava ab aquells quarts a la nit.

Ostracita cura anèmia y ses causes.

Francisco Coll Armengol, de 52 anys, habitant Santa Agnès, 80, primer, (Bla.) y obrer del Port, al dirigir-se aquells matins a la feina y passar per davant dels banys de Sant Sebastià, hi tingut un bony de sanh y ha mort.

Durant la nit han entrat ladres a una quadra del carrer de l'Allada, 25, y se'n han endit uns guarniments de cavall.

Facilitat presupostos, basats en els més moderns procediments de construcció, els contractistes d'obres Miró Pau y C. P. Pelayo, 1, principal.

Un matrimoni que via al carrer den Jaume Giralt, poc després de llevat hauria tingut una emprenyuda discussió sobre interessos domèstics.

La mulher, armada d'una sabata naixuda ab una habilitat reveladora de llarga pràctica, ha escomesit al marit y li ha complert el cap de trenchs y la cara de blaus, obligant a anar al dispensari.

Se'n ha passat denúncia al jutjat.

S'acaben els preparatius peral pàrtem Carnestoltes. Tenim notícies que aquest any els balls infantil de Novetats y «Pàrèt y Travestis» que's celebren tois els anys ja diada del Dijous Gras, revestiran excepcional importància.

Pera primer hi ha anunciadades varis comparses que assistiran al ball infantil amenisant l'espectacle, y ademés algunes famílies han encarregat a distints artistes originals disfresses pera sos fills, tot lo qual fa suposar quel tradicional ball infantil de Novetats serà un aconteixement del pròxim Carnestoltes.

«Pàrèt y Travestis» que's donarà a mitja nit al vespre, se celebrarà també com tots els anys, ab el concurs de penitents y de bellesa.

Bair la direcció del Dr. D. R. Junca y Calvet ha començat a publicar-se una revista clínica, que tant per l'interessant sumari que publica, com per l'escullós cos de redacció que l'ha presa al seu càrrec, promet donar exponents fruits.

Tots els diumenges darrers de mes, en el local del Centre Catòlic Obter, Mallorca, 191, se donaran les conferències religioses, científiques y socials de Sant Vicenç de Paul.

En la junta general celebrada'l passat diumenge pel F. A. C. y Escola Catalana «Mossen Cinto», s'elegi peral col·lectiu el següent Consell Directiu:

President: Joseph M. Colominas; vicepresident: Francisco Maspens; tresorer: Francisco Moragas; comptador: Manuel Bailets; bibliotecari: Timon Colominas; secretari: Joan Soler; viusecretari: Jaume Solàs; vocal: Vicenç A. Barriéter; Joan Bartres; Melchor Teys; Cebrià Pages; Antoni Casali y Ramon Balcells.

En dia junta general s'acorda per una muntat fer públich l'agrament més corat de tota l'assamblea a la incògnita persona que baix les inicials L. L. L. en l'entrega a l'administració dels 6.000 pessetes corresponents.

La dona no va sufrir cap lesió.

La Societat de Cassadors de Catalunya celebrarà junta general ordinaria, a dos quarts de deu d'aquesta nit, en son local social, Jovellanos, 2, principal; segona.

— La neurastenia y malalties nervioses, histerisme, etc., se curen ab el Dinamogén Sáiz de Carlos.

La Junta Directiva de l'Associació Mundial de Comerç y de l'Indústria celebra sessió el passat diumenge, aprovarat ingress de 14 nous associats pera la Primera Seció y 5 pera la Segona, y ademés d'ocupar-se d'altres assumptes de reglament interior, acorda l'agremant dels socis de 6.000 pessetes corresponents.

La dona no va sufrir cap lesió.

La Societat de Cassadors de Catalunya celebrarà junta general ordinaria, a dos quarts de deu d'aquesta nit, en son local social, Jovellanos, 2, principal; segona.

— La neurastenia y malalties nervioses, histerisme, etc., se curen ab el Dinamogén Sáiz de Carlos.

La Junta Directiva de l'Associació Mundial de Comerç y de l'Indústria celebra sessió el passat diumenge, aprovarat ingress de 14 nous associats pera la Primera Seció y 5 pera la Segona, y ademés d'ocupar-se d'altres assumptes de reglament interior, acorda l'agremant dels socis de 6.000 pessetes corresponents.

La dona no va sufrir cap lesió.

La Societat de Cassadors de Catalunya celebrarà junta general ordinaria, a dos quarts de deu d'aquesta nit, en son local social, Jovellanos, 2, principal; segona.

— La neurastenia y malalties nervioses, histerisme, etc., se curen ab el Dinamogén Sáiz de Carlos.

La Junta Directiva de l'Associació Mundial de Comerç y de l'Indústria celebra sessió el passat diumenge, aprovarat ingress de 14 nous associats pera la Primera Seció y 5 pera la Segona, y ademés d'ocupar-se d'altres assumptes de reglament interior, acorda l'agremant dels socis de 6.000 pessetes corresponents.

La dona no va sufrir cap lesió.

La Societat de Cassadors de Catalunya celebrarà junta general ordinaria, a dos quarts de deu d'aquesta nit, en son local social, Jovellanos, 2, principal; segona.

— La neurastenia y malalties nervioses, histerisme, etc., se curen ab el Dinamogén Sáiz de Carlos.

La Junta Directiva de l'Associació Mundial de Comerç y de l'Indústria celebra sessió el passat diumenge, aprovarat ingress de 14 nous associats pera la Primera Seció y 5 pera la Segona, y ademés d'ocupar-se d'altres assumptes de reglament interior, acorda l'agremant dels socis de 6.000 pessetes corresponents.

La dona no va sufrir cap lesió.

La Societat de Cassadors de Catalunya celebrarà junta general ordinaria, a dos quarts de deu d'aquesta nit, en son local social, Jovellanos, 2, principal; segona.

— La neurastenia y malalties nervioses, histerisme, etc., se curen ab el Dinamogén Sáiz de Carlos.

La Junta Directiva de l'Associació Mundial de Comerç y de l'Indústria celebra sessió el passat diumenge, aprovarat ingress de 14 nous associats pera la Primera Seció y 5 pera la Segona, y ademés d'ocupar-se d'altres assumptes de reglament interior, acorda l'agremant dels socis de 6.000 pessetes corresponents.

La dona no va sufrir cap lesió.

La Societat de Cassadors de Catalunya celebrarà junta general ordinaria, a dos quarts de deu d'aquesta nit, en son local social, Jovellanos, 2, principal; segona.

— La neurastenia y malalties nervioses, histerisme, etc., se curen ab el Dinamogén Sáiz de Carlos.

La Junta Directiva de l'Associació Mundial de Comerç y de l'Indústria celebra sessió el passat diumenge, aprovarat ingress de 14 nous associats pera la Primera Seció y 5 pera la Segona, y ademés d'ocupar-se d'altres assumptes de reglament interior, acorda l'agremant dels socis de 6.000 pessetes corresponents.

La dona no va sufrir cap lesió.

La Societat de Cassadors de Catalunya celebrarà junta general ordinaria, a dos quarts de deu d'aquesta nit, en son local social, Jovellanos, 2, principal; segona.

— La neurastenia y malalties nervioses, histerisme, etc., se curen ab el Dinamogén Sáiz de Carlos.

La Junta Directiva de l'Associació Mundial de Comerç y de l'Indústria celebra sessió el passat diumenge, aprovarat ingress de 14 nous associats pera la Primera Seció y 5 pera la Segona, y ademés d'ocupar-se d'altres assumptes de reglament interior, acorda l'agremant dels socis de 6.000 pessetes corresponents.

La dona no va sufrir cap lesió.

La Societat de Cassadors de Catalunya celebrarà junta general ordinaria, a dos quarts de deu d'aquesta nit, en son local social, Jovellanos, 2, principal; segona.

— La neurastenia y malalties nervioses, histerisme, etc., se curen ab el Dinamogén Sáiz de Carlos.

La Junta Directiva de l'Associació Mundial de Comerç y de l'Indústria celebra sessió el passat diumenge, aprovarat ingress de 14 nous associats pera la Primera Seció y 5 pera la Segona, y ademés d'ocupar-se d'altres assumptes de reglament interior, acorda l'agremant dels socis de 6.000 pessetes corresponents.

La dona no va sufrir cap lesió.

La Societat de Cassadors de Catalunya celebrarà junta general ordinaria, a dos quarts de deu d'aquesta nit, en son local social, Jovellanos, 2, principal; segona.

— La neurastenia y malalties nervioses, histerisme, etc., se curen ab el Dinamogén Sáiz de Carlos.

La Junta Directiva de l'Associació Mundial de Comerç y de l'Indústria celebra sessió el passat diumenge, aprovarat ingress de 14 nous associats pera la Primera Seció y 5 pera la Segona, y ademés d'ocupar-se d'altres assumptes de reglament interior, acorda l'agremant dels socis de 6.000 pessetes corresponents.

La dona no va sufrir cap lesió.

La Societat de Cassadors de Catalunya celebrarà junta general ordinaria, a dos quarts de deu d'aquesta nit, en son local social, Jovellanos, 2, principal; segona.

— La neurastenia y malalties nervioses, histerisme, etc., se curen ab el Dinamogén Sáiz de Carlos.

La Junta Directiva de l'Associació Mundial de Comerç y de l'Indústria celebra sessió el passat diumenge, aprovarat ingress de 14 nous associats pera la Primera Seció y 5 pera la Segona, y ademés d'ocupar-se d'altres assumptes de reglament interior, acorda l'agremant dels socis de 6.000 pessetes corresponents.

La dona no va sufrir cap lesió.

La Societat de Cassadors de Catalunya celebrarà junta general ordinaria, a dos quarts de deu d'aquesta nit, en son local social, Jovellanos, 2, principal; segona.

— La neurastenia y malalties nervioses, histerisme, etc., se curen ab el Dinamogén Sáiz de Carlos.

La Junta Directiva de l'Associació Mundial de Comerç y de l'Indústria celebra sessió el passat diumenge, aprovarat ingress de 14 nous associats pera la Primera Seció y 5 pera la Segona, y ademés d'ocupar-se d'altres assumptes de reglament interior, acorda l'agremant dels socis de 6.000 pessetes corresponents.

La dona no va sufrir cap lesió.

La Societat de Cassadors de Catalunya celebrarà junta general ordinaria, a dos quarts de deu d'aquesta nit, en son local social, Jovellanos, 2, principal; segona.

— La neurastenia y malalties nervioses, histerisme, etc., se curen ab el Dinamogén Sáiz de Carlos.

La Junta Directiva de l'Associació Mundial de Comerç y de l'Indústria celebra sessió el passat diumenge, aprovarat ingress de 14 nous associats pera la Primera Seció y 5 pera la Segona, y ademés d'ocupar-se d'altres assumptes de reglament interior, acorda l'agremant dels socis de 6.000 pessetes corresponents.

La dona no va sufrir cap lesió.

La Societat de Cassadors de Catalunya celebrarà junta general ordinaria, a dos quarts de deu d'aquesta nit, en son local social, Jovellanos, 2, principal; segona.

— La neurastenia y malalties nervioses, histerisme, etc., se curen ab el Dinamogén Sáiz de Carlos.

La Junta Directiva de l'Associació Mundial de Comerç y de l'Indústria celebra sessió el passat diumenge, aprovarat ingress de 14 nous associats pera la Primera Seció y 5 pera la Segona, y ademés d'ocupar-se d'altres assumptes de reglament interior, acorda l'agremant dels socis de 6.000 pessetes corresponents.

La dona no va sufrir cap lesió.

La Societat de Cassadors de Catalunya celebrarà junta general ordinaria, a dos quarts de deu d'aquesta nit, en son local social, Jovellanos, 2, principal; segona.

Pàgina Artística de LA VEU

Excavacions y troballes. - Art antich y modern. - Pedagogía artística. - Museus y Coleccions. - Art nacional y extranger. - Curiositats barcelonines. - Ressenya de conferencies. - Exposicions locals y forasteres. - Llibres y Escoles. Notícies de concursos y de tot lo que pugui interessar als artistes y als industrials d'art

57

«Ballarina», pastell de Laura Albeniz.

(Galleries del Fanyans Català)

L'Exposició

Albeniz - Smith - Nestor - Andreu

Ab totes les senyals y annuncis d'una sòlida i brillant artística, s'és oberta a les Gàlaries del Fanyans Català, l'exposició d'aquests artistes exquisidissims, y a propòsit d'ella, el públic aquests dies se'fent comentar de tota l'hevy, en sentit de floatacions, entusiastas els uns y de revientada pels altres. Injustos uns y altres, al nostre entendre, cal posar-se en un punt just de judicí, y descomparà gera l'anàlisis depurat del valor de lo que s'explosa, Pescenari bellissim hont s'exposa y les amorsades opions de les personalitats que en el catàleg de l'exposició ens presenten als artistes.

Indubbiament, l'exposició es atraktiva; hi hà un encant encisador de cosa mundana, guardada ab totes les gracies volanderes de la moda. Tots les detalls minuciosos d'una stoilete perfecta, hi son; en els mètodes vestits de gracia anglesa; en el fons dels dibuixos plafonats de sedes d'altres temps; o bé ornats ab puntes delicades; en un llògic y original curament.

Altres per totes aquestes futilles elegancies; encisats per aquestes lleugeres

delicadeses, als visitants els cal, pera formar júdic, reaccionar; y pera racionalizar, rès millor que recordar-se d'aquests dies, en que la sala del Fanyans era omplida de pintures del genial, del prestissim Mir.

Y això, rebatzen per aquest fort reactiu, al terreny de les coses vives, vigoroses y originals, un home se troba en bon lloc, però estirnat; ahont acaba en les obres exposades aquesta gracia lleugera y voladora, y ahont conserva la veritable consistència que sempre dret a esperar de tota cosa que'n s'és presentada com a obra d'art.

Y no creiguen que sigui feina lleugera, aquesta... y es que la gran virtut y el gran defecte, al consens d'aquestes obres, es que's fan agradables tot seguit, y si un poset massa enfàticament seriosos, massa trascendentals, pera fer el vostre treball d'anàlisi, corrèu el perill imminent de fer el paper de «els sabis de Vilabril».

No; no es cosa de posar-se serios, ni pera elogiuar, ni pera senyalar els defectes de les obres exposades. L'elegancia no té un mitj-riure complacient per tot y ha d'ésser això com s'ha de parlar de les obres d'aquesta exposició.

En primer lloc, cal declarar que aquell pòrtic que en Pere Coromines va fer en el Catedral, no té al nostre humil entendido, rès que veure ab lo ex-

posat. Aquí, tot es lleugeresa superflua y elegant; allí hi ha un intent de penetrar el sentit de l'espiritualitat de Catalunya, y de donar-nos les obres d'aquests joves com un fruit d'ella. Entenem que'l pòrtic té'l defecte de ser massa serios. Allò de que la llum y l'ambient ens han acostumat a veure des aristes vives de les coses, no sabem relacionar-lo de cap manera ab les tèrboles y malaltises produccions d'aquests refinats negueros. La cantelluda simplicitat arcaica quèns s'us gereix aquest bellissim mot de des aristes vives de les coses, es d'aires ben diferents a l'obra d'aquests decadents, qui semblen ésser els darrers provinents de una granessa morta.

Si les seves obres son els fruits de l'espiritualitat catalana, jo no sé pas veure, com els qui vulguin donarlos aquesta paternitat, ahont es aquest gastament de la nostra raça; en quines epopeyes d'art ha gastat les seves energies, que ja són li quedan les escorrioles esblaiades, y amoroses que sensalen els grans acabaments. Jo miro el nostre passat no massa rich, y el nostre presenta miserables y penso que aquests no han caigut pas de les altures de la nostra art, y n'estic content, perque malalturas nosaltres, si la nostra raça s'entretingués en aquests cargolments de barroquisme caligràfic; malalturas de nosaltres, si's nostres artistes devinguessin modistes originals y carixitosos.

Dondeulos, si voteu, com a paternalista del gastament universal; però en nom de Déu, no posom a Catalunya entre mitj-d'aqueells tèrmols y malaltics refinaments, que hi han en alguns dibuixos il·lustratius. La festa de la nostra reconstrucció nacional, es massa alegre, per que guarim la plaça ab garlandes de tristes flors exòtiques y malignes, oberts al escalf de sols desconeguts, o en la cambra del hivernacle. Es massa fresca la nostra vida de noble, y massa propera la nostra entrada al mon espiritual, perque'l corpus de la nostra espiritualitat se trobi bé entre les tebrios malalties, hont se fomenta y desenvolla'l memòri d'unes febres elegants.

Bagatge recullit en els viatges per Europa, ab romàntiques reminiscéncies de totes les arqueologies malalticas dels grans temps de decadència, les obres d'aquests artistes, no han rebut pas la sava directa de la terra. Aquelles acostumades de les formes ab la natura; aquelles penetracions d'una cova ub el sentit ocult de les coses humanes, sols entrevisit pel visionari, no li busquen pas aquí. Ara, si són amioches de galanes petites, jo us diu que a l'exposició del Fanyans hi trobareu bon entreteniment.

Però si son certes aquelles coses que dels artistes havem ditos, no es pas menys cert que, en aquesta elegancia lleugera hi ha una gracia exuberantia y viva que sense tocar als altis valors del art, no deixa de determinar un caràcter ben nostre, que es aquest de la facilitat. En realitat, tal com se diu en l'apologia dels artistes que's fa en el catalàch, la Laura Albeniz s'ha posat a pintar, ja ho ha fet, ab gracia. L'Ismail Smith s'imposà de cop per una sutília delicadesa que posava un nou tornant a les seves estatutes. En Marian Andreu hi ha tret d'una muifa ioye esmaïts d'esplèndida nitrificació. En Nestor ha escandalitzat als acadèmics ab les primeres audàcies d'un corònisme brillant... Y tot això, fàcilment, sense esforç, sense ansys de silenci y de martiri que陪伴en la joventut de un artista; sense aquell dalt de sacrificis, ni aquell desfer pera fornar a començar, ni aquella constància que guarneix les obres de fortalesa.

Del taller del Smith, per exemple, les figures n'han sortit sense que aquella gracia del moment de feries fos pèrra res tocada. El moment elegant que ha volgut expressar el iniciacions estatuarie, no ha reclamat en ell la concentració que prepara perals grans esforços. Això fou fet d'un tret la dançarina Salomé y axis ha quedat; aximativa la multitud infinita de retrats y figuretes; aximativaix els seus estudis devant del model, en els que s'hi veu la inconstància del qui ab el propòsit d'estudiar, a mitj fer s'allunya graciósament del exemplar víu, pera entregarses a les més arbitraris y graciozes menudencias de penitutats y joyes, de tres maliciosos en els rostres y encorclament dels visatges.

Es la inconstància graciosa... elegant, bella si voleu... però es la inconstància; aquest mal secular de la nostra gent. La moda que un dia ha fet honor a n'aquestes delicioses inconstàncies esculturiques, ha voltat el nom del jove artista d'un prestigi envejat per molts. Pels silenciosos constants que en ja quietet dels obradors rebellen a la quiet, entre la desconeixença dels homes, aquesta glòria del Smith ha sigut una ferida punyenta, y els seus primers triomfs caure més d'una mà desmayada, pera empedre la lleugeresa fina del triomfador, que de tant del gust de les gens fines havia sigut.

Y aleshores se va veure que aquella gracia fácil, no era pas fácil a tothom; y que sols l'artista, l'afinat, l'agut, el maliciós, era capaç de posar tot aquell sentit y tota aquella lleugeresa en els guixos que modelava.

Cal fer-ho constar y ben alt, això, malgrat lo que havem dit... No es rès, si voleu, aquest art. Son eleganças sense transcendència, però que més es capac de fer? Qui unirà un sentit d'agudeza expressiva; a unes tant ideològiques y arbitràries representacions humanes?... Per-vingut d'altres terres, fill de llunyanas decadències, de casos patològicos desconeguts, aquest refinament l'esculptor ens el dona ab el garniment de l'adaptació més ajustada y d'un nou y inedit sentit personal. En aquests petits retrats hi ha sovint una maliciosa caricaturesca, capaç de fer enfadar a qualsevol dels retratats que han caigut al ull finissim del artista, com l'esllancament arcaic d'aquesta deliciosa imatge del escultor que publicarem, es fet ab certa maliciosa capaç de molestar al devot aficionat de les reliques d'art antich, qui en la penombra de qualche rebotiga d'antiquari, palpa y amoixa les delicies marfilines d'una bella y ingènu figura mitgeval.

Y d'aquest triomf de la facilitat, tal com l'Smith, n'és una prova deliciosa, aquella soldesa, nova choteta pas, es l'esforç, es la purificació del ofici, es el sacrifici, la lluita, que demana amor y voluntat. L'amor y la voluntat son en aquells esmalts, son en les imperfeccions del ofici, en els emmés i recravents del suram; heusquí de quina manera els defectes se tornen glories.

Els avivements juvenils del Andeu en el seu treball d'esmaltaidor, arrben a gosada, en el bellissim esmalta que publicarem. Obra escallada entre ses ores, «La Madona de la Fruta», ab tots les seves provincialces de llunyanos orígens, es

per aquest desig misteriós de dibuxar que de tanta força sembla arrelat en la Laura Albeniz, que, després d'aquesta exposició, ja no's queda dret de suposar que son deliciosos entremesos de snobina.

Aquest dibuix gris que publiquem, esculpit entre els més delicats de l'artista, es una bellissima mostra del seu art. El retrat de Wyler ens vingué tan bon punt el vegèrem, però es tan elegant, que no resistíem a la temptació de donar-lo al públic.

Y ja que acceptem, com a cosa de comentari artístich aquesta elegància exòtica que no ve ab els productes de aquestes quatre joves, que ajuntats representen una tendència, ja que havem deixades ben notades les grans faltes, y les delicioses belleses d'aquest art lleuger, anem ara a parlar den Nestor, del pintor qui, un dia tot just arribat, ja va remoure a tot el públic barceloní, senteure en aquella exposició del Circ d'Equestre, que tots recordareu.

D'aleshores ençà, el canvi del pintor no havia pas sigut massa de notar. El seu Epitalami, rebutjar pel jurat de Bruselas, era la darrera obra que li havíem vista, y que ja coneix el públic. El retrat den Granados, confinà sense resultats aquella manera artística del pintor, treballant més per parts que en el conjunt. Ara, la tela, blava, diguem-ne, ja es altra cosa, y en ella, el pintor sembla haver oblidat aquell amor dels trocos en sacrifici del conjunt pera pintar ab major amplitud y donar el tot la relació ab el tot.

Si hem de dir lo que en realitat hem sentit després d'haver vista molts cops aquesta tela, es de primer moment una impressió forta, de cosa inesperada. Més tard, l'impressió del primer moment s'escau canviant per una més analítica observació, y aquell nom de Stuk que, des de'l primer instant, no sabem ja de quina banda ens va sonar, l'hem anat sentint més fort y més vin, fins a trobar un parentiu d'assumptes entre'l quadre den Nestor y les obres del pintor alemany, fins a descobrir possibles comparacions entre les seves maiores, un xic il·lufoses, y les que avui ens mostren el nostre pintor.

Lluny d'això, en el retrat del mestre Granados, que publiquem, en Nestor torna a ésser el pintor d'abans; defallant humorosament les floracions ornamentals

«La Madona de la Fruta», esmalta de l'Andreu

(Galleries del Fanyans Català)

unes joventuts fogoses, enredades a tots excessos del camí primer, y en tots les formes exòtiques, més tard reapareix de nou, en forma de l'Associació Literaria y Artística de Catalunya ab el títol castellà y tot, però que la cosa tingut encara un més delicioso sabor prou y viva.

En les altures en que estan, resulta molt original el rebre una invitació a un catàleg escrit en castellà; y encara que us sentiu agrair a l'atenció que tenen d'enviarvius, un hom no pot deixar de somriure pensant que aquell passat de que parlaven encara es en cert records de la ciutat nostra.

Jo sola faria a l'Andreu, cosa a la seyora Albeniz, una pregunta: Per què titulis anglesos, temes anglesos, legendes angleses, a les obres?

Correspondent, doncs, a tan dedicada atenció, hem estat a can Parés, y se'go i volta hem vist que, lo que sobre-sorta de les generals grisos, eren des dels més belliços paisatges den Galway, cosa que estan plens de frescor de fronta y de suauitat de ver.

En Galway, apart de la seva ciutat, l'entitat, es un paisatge dels més fèrnis que ha tingut la nostra escola. El seu art es un art franc, robust i sincer. Viu en plé naturalisme, sab trobar totes les secces gracies de la natura, y la pinta ab una serietat que omple les seves telles de indiscutible consistència.

Després den Galway, el nostre elegio toca de dret al Alexandre Cabanyes, que si en la soleïada pineda es un xic massa torrencial, la seva illa de les arts, reda qui son voluntarios, ja es bona, però pels que son massa fàcils a endevinar les línies gracieuses de les coses, no es gaire convenient.

El sacrifici, l'esforç del ofici depura molt, y l'aura de les tormentoses conservacions del exquisitisme, que neixen en les hores somortes del capítol que visita els tallers massa conòmics. El treball que us demana energia y foix, torna les obres fortes, franceses y alegres, com aquesta simpàtica muifa del Andreu, que s'encén, s'encén, fins a cremarse, per que sab que sols el sacrifici es pinta vera donar fruits.

La «Sociedad literaria y artística de Cataluña»

El senyor Urgell, ab una ingenuitat de romàntich, ha titulat les telles que té en aquesta exposició ab el títol de «el diòsi de siempre», y aquest títol no solament escau a les telles de don Modest Urgell, sinó a tot el conjunt de la Exposició.

Després de veure l'art que es té sense maliciosa que s'exposa a can Parés (advertisiu que ara parlem en conjunt) no es cosa estranya que uns joves, al Fanyans, se perdin per massa intenció y massa refinament. El naturalisme mansy, per fort, havia de produir aquestes exageracions de que més aviat hom parlat. Era una cosa prevista, que de l'art provocari passariem al art universal.

Art provincial hem dit y procurarem fer valdrat més. Art provincial, perquè ens torna a n'auls temps apàctiles, en que l'art, com una carrera burocràtica, se'n emportava els mestres a la capital y ens deixava aquell les somontanes mitjançanes. Diuen que aleshores se venien més quadres, y ho compren, car l'artista y el públic anaven d'acord, y no perquè el públic s'hi entrengués més que ara, sinó perquè l'artista sabia arrabiar fins al vuit de la seva sensibilitat per tos pòrtres.

El quadre gran que en Meyrén ha pintat, es bonich y ben pintat, com tots els seus, però com a maravilla de pintura ei den Carlos Vázquez.

Allí, no podem pas negar que's colors hi son ab més rigides que en un crònic de caixó de pañes. L'escola «El puf» de rosas es a propòsit per obtenir un èxit que no se li podrà regatejar. En virtut d'ell, s'estableix el principi d'aquesta competència regional d'altres dies, en que a Sevilla feyen tanta gracia els pastels que exposen, ademés, els senyors Borràs, Abella, Casanovas, Casas Abarca, M. Fuster, Galofre Oller, Martí Garcés, Roma Riber, Ros y Güell, Tomàs Sants, Tamburini, Tolosa, M. Urgell y J. M. Kiró.

Joaquim FOLCH Y TORRES

que perdiut entre la eròria de

Retrat del mestre Granados, per Nestor

(Galleries del Fanyans Català)

